

Pleisterende en doortrekkende Kraanvogels

Pleisteraars/slapers 2015.

Buiten de autochtone Kraanvogels werden dit jaar regelmatig andere exemplaren in het gebied aangetroffen, met name in juli-september (**tabel 1**). De vogels waren, door verstoring aldaar, afkomstig uit het Fochteloërveen. Vaak werd er gefoerageerd in De Hoorns (max. 30 ex.), Benderse heide (max. 20 ex.), Noordenveld (max. 16 ex.), Ansen e.o. (max. 17 ex.), maar ook tot in De Grondsels bij Spier (max. 18 ex.). Meestal overnachtte de groep Kranen in het westelijk heidegebied. In de overige weken van 2015 werden geen allochtone Kraanvogels in het gebied waargenomen.

<i>mnd</i>	<i>feb.</i>	<i>april</i>			<i>mei</i>	<i>juni</i>		<i>juli</i>				<i>augustus</i>			<i>september</i>			<i>okt.</i>	<i>dec.</i>
<i>wk.</i>	9	14	16	17	22	24	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	39	41	51
aut.	6	4	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
all.	7	3	3	5	4	2	19	19	28	22	20	30	16	6	11	2	6	6	8

Tabel 1. Maximale aantallen autochtone (aut.) en allochtone (all.) Kraanvogels in 2015 in de weken (wk) 9 t/m 51 in het Dwingelderveld.

Groep pleisteraars in De Hoorns (foto Hans van der Meulen).

Pleisteraars/slapers 1992-2015

Jaarlijks werden in de periode 1992-2015 pleisterende en/of slapende Kraanvogels in het Dwingelderveld aangetroffen. Parallel aan de toenemende broedvogelaantallen nemen, met name de laatste jaren, de aantallen pleisteraars toe (**tabel 2**). Jaarrond werden maandelijks niet-broedende Kraanvogels waargenomen. De grootste aantallen verschijnen in de zomermaanden, waarbij het grotendeels gaat om regionale vogels die elders door toenemende recreatie en landbouwwerkzaamheden zijn verstoord; Herman Feenstra maakte in 2015 melding van “veel verstoring rond het Fochteloërveen, met nog nauwelijks kranen”. Aan ruimte heeft het Dwingelderveld geen gebrek. Als er dan ook nog kan worden gezorgd voor relatieve rust in/rond het Dwingelderveld zal het gebied in de toekomst mogelijk kunnen uitgroeien tot een belangrijk regionaal pleister- en overnachtingsgebied voor Kraanvogels.

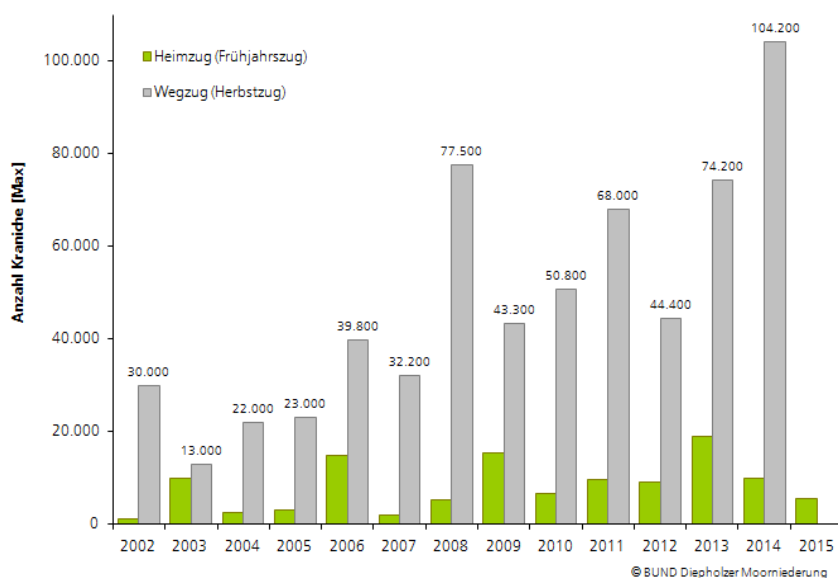
Trekkers 1992-2015

De aantallen Kraanvogels in o.a. Duitsland nemen steeds verder toe. In de pas hiermee trekken steeds vaker Kraanvogels over Nederland. Dat gebeurt vooral als tijdens de trek van de soort de wind uit oostelijke richtingen komt. In de voorjaren van 1995, 2011, 2012 en 2013 was dat het geval; soms kunnen dan tot ver in Nederland en dus ook het Dwingelderveld trekkende Kraanvogels worden opgemerkt (**tabel 2**). In gunstige gevallen wordt er dan ook in het gebied overnacht (o.a. in 2012, 2013).

	1992-1996		1997-2001		2002-2006		2007-2011		2012		2013		2014		2015	
	→	↯	→	↯	→	↯	→	↯	→	↯	→	↯	→	↯	→	↯
Januari	0	0	3	0	0	0	9	2	0	2	3	3	0	3	0	4
Februari	20	0	0	0	3	3	50	12	5	2	3	3	0	3	9	13
Maart	140	30	0	0	55	4	196	9	144	52	288	44	0	2	0	4
April	1	1	4	2	15	7	15	8	0	2	0	2	5	5	7	22
Mei	2	2	7	5	17	7	7	2	0	4	0	5	3	4	4	9
Juni	1	1	3	2	4	2	5	2	0	3	0	4	0	8	0	7
Juli	0	0	8	5	6	4	6	6	4	3	0	3	0	13	15	33
Augustus	0	0	4	4	4	2	8	5	0	5	0	3	1	16	0	35
September	30	0	3	1	9	4	14	7	0	3	0	5	0	24	5	16
Oktober	8	1	8	7	4	2	13	2	0	0	3	0	0	0	0	11
November	126	60	1	1	4	17	46	2	30	0	0	0	5	0	7	5
December	0	0	1	1	25	23	11	2	74	6	0	0	0	5	0	13

Tabel 2. Maandelijks maxima van trekkende (→) en pleisterende/slapende (↯) Kraanvogels boven/in het Dwingelderveld in de jaren 1992-2015.

Grotere aantallen tijdens de herfsttrek werden in het Dwingelderveld tot nu toe nauwelijks waargenomen; alleen in november 1994 was dat het geval. En dat terwijl de aantallen pleisteraars in de Diepholzer Moorniederung een toenemende trend vertonen; in het najaar van 2014 bijvoorbeeld maximaal 104.000 ex. (zie **grafiek**; bron BUND Diepholzer Moorniederung).

Het uitblijven van een gunstige windrichting tijdens de herfsttrek, maar meer nog het net iets te ver oostelijk gesitueerd liggen van dit Moorengebied zullen hierin waarschijnlijk een negatieve rol spelen. Tijdens de trek overnachtende Kraanvogels werden in het Dwingelderveld veelal aangetroffen bij/rond vennen/plassen en natte laagten. Favoriet waren o.a. Davidsplassen, Leisloutplassen, Meeuwenplas, Hoornse slenk en het Noordenveld. Plaatselijke (broed)vogels maken meestal gebruik van de (omgeving van) Davidsplassen, Leisloutplassen, Kraloër plas en de slenk van de voormalige Leiding 20.